

kan rekenen! Pakt aan, werkt, het is noodig! •Doe je naam als natuurliefhebbers eer aan!
Wordt lid van de Vereen. t. Beh. v. Natuurmonumenten!

Namens de C. C.
 MOLLE EISMA.

Uit Gelderland. — De laatste dagen bladerde ik in eenige oudere jaargangen van de Levende Natuur en wilde U melden, dat ik in den zomer van 1918 de Hazelworm (*Anguis fragilis*) ook in Laag Soeren gezien heb; dit naar aanleiding van het artikel van den heer C. Willemsen te Pannerden in 1916 over de Reptielen van Nederland. Als vervolg op het bericht van den heer G. van Roon, Bergweg 167 te Rotterdam, in de Levende Natuur van 1 November 1917 over het Natuurhistorisch museum tusschen Apeldoorn en Beekbergen wil ik U melden, dat dat museum mij in 1887 reeds bekend was. Toen ik nog al eens in Dieren logeerde omstreeks dat jaar, gingen wij er nog al eens heen en dacht ik dat het allang meer bekend was, zoodat ik het toen niet meldde. In dat jaar (1887) woonde daar een jachtopziener van wijlen Koning Willem den Derde. Later was hij nog eenigen tijd tolbaas aldaar, welke tol later is opgeheven. Er is ook een café aan verbonden.

Hedenochtend (Woensdag 27 October 1920) zag ik hier te Arnhem op het Velperplein een dagpauwoog vliegen; die is zeker wakker geworden door het warme najaarszonnetje.

W. WARNSINCK.

Van een Sperwer, die zijn portret achter liet! — Eenige dagen geleden, toen ik op 't kantoor van den Gemeente-Ontvanger moest zijn, werd ik door dezen opmerkzaam gemaakt op een vogelafdruk tegen een groote spiegelruit aan den buitenkant van zijn kantoor. Achter dat kantoor strekt zich de „Tuin van Eekhout” uit, beplant met groote zware boomen, doch met vlak achter 't gebouw een open ruimte. De afdruk gaf de duidelijke afbeelding van een vliegende roofvogel; duidelijk als op een foto waren tot zelfs de kleinste veertjes van vleugel, borst en staart afgedrukt. Alleen op de plaats van den kop was een vormlooze groep van afdrukken. De groote kracht, waarmee de vogel tegen de ruit aanvloog, kan o. a. ook blijken uit 't feit, dat beide vleugeltoppen mooi aanwezig waren. Ze maken een afstand van 6 d.M. Hij scheen door den stoot bewusteloos te zijn geworden, want een aflopende veeg op de ruit liet duidelijk een afglijden langs deze zien.

Voor de hand ligt, dat de vogel, die hier zijn portret achterliet een roofvogel is, die bij de vervolging van zijn prooi, de spiegelruit niet zag. Een uil, kan 't niet geweest zijn, omdat deze vogel niet op dergelijke wijze zijn voedsel zoekt, het zijn muizen, zooals men weet.

Ik meen het origineel van 't portret te moeten zoeken in een sperwer, waarvan bekend is, dat hij dikwijls tot in 't dolle zijn prooi vervolgt, tot in een serre toe. Ook is mij bekend na een sperwer, die, terwijl hij een musch vervolgde tegen een ruit aanbonsde. Ook zag ik den laatsten tijd in de naaste omgeving van Zwolle een sperwer vliegen. De afdruk van den vogel bestond uit dat fijne stof, afkomstig van huid en veerschilfers, die vooral in den tijd na den rui zoo veel aanwezig zijn.

Zwolle, Nov. '20.

B. G. RUTTINK.

Doodshoofdvlinder. — Staat U mij, die mij reeds jaren lang bezighoudt met het kweken van vlinders en het bestudeeren hunner levensverschijnselen, toe te antwoorden op de vraag van den heer Van Bezooijen in Uw maandschrift (Afl. 8):

Ter Haar, die beweert dat de pop van den doodshoofdvlinder overwintert, is daarin *onvolledig*. Slechts enkele poppen van deze soort overwinteren inderdaad. Verreweg de meeste dieren bereiken vóór den winter hun laatste stadium. Merkwaardig is, dat de vóór den winter uitkomende ♀♀ geen eierstok hebben, wat maakt dat de meeste vrouwelijke exemplaren z.g. steriel zijn. Het feit, dat dus slechts weinige vlinders dezer soort zich hier voortplanten, zoude het *onbegrijpelijk* maken, dat de soort toch, vooral in zeer warme zomers, zoo dikwijls en in betrekkelijk zoo grooten getale in ons land (en méér noordelijker landen) wordt aangetroffen. Dit is evenwel niet zoo verwonderlijk, als men bedenkt, dat de eieren, waaruit deze rupsen zijn gekomen, afgezet zijn door vlinders, die uit Zuidelijker streken hierheen zijn komen vliegen. Dit komt bij meer pijlstaartsoorten voor.

Er zou over dit merkwaardige dier meer te vertellen zijn, doch dat doe ik liever in een

afzonderlijk artikel ter gelegener tijd. Hopelijk zal de heer Van Bezooen in dit korte antwoord een bevredigende oplossing vinden, van wat hem raadselachtig voorkwam.
Bosch en Duin. A. C. WERTHEIM.

Libellula concellata. — Bij mijn bezoek aan Artis op 17 Oct. j.l., vloog mij een *Libellula concellata* ♀ tegen het lijf.
Purmerend. J. ZUYDLAND.

Kleine Bonte Specht. — Misschien interesseert het U, dat wij op een excursie in de omstreken van Utrecht, de Middelste Bonte Specht hebben kunnen waarnemen. Dit is de eerste maal, dat wij hem in Utrecht gezien hebben. Alle drie de Bonte Spechten hebben we hier nu geconstateerd.
Utrecht, 9 Dec. 1920. J. G. HEYL, W. J. GOEDHART.

Blauwe Reigers. — Wil de een of andere lezer zoo vriendelijk zijn, mij practische ervaringen mee te deelen, omtrent het grootbrengen van jonge blauwe reigers?
Busken Huetstraat 6, Amsterdam. J. METZELAAR.

Heksenkring van Paxillus. — 3 November vond ik bij Meyendel een heksenkring, groot ongeveer 1,20 M. bij 1,70 M. gevormd door 13 exemplaren *Paxillus involutus*. Ik bericht U dit even, daar altijd bij dezen paddenstoel „eenzaam” vermeld staat. Misschien vindt U het de moeite waard, om het in „De Levende Natuur” te zetten.
's-Gravenhage. W. VURTHEIM.

Wie helpt de afd. Bloemendaal-Velzen van de Nat.-Hist. Vereen. aan wat lectuur voor de a.s. bibliotheek? **Alles is welkom**, oude jaargangen of losse nummers van dit blad, botanische boeken op elk gebied. Onze bibliothecaris is de heer C. G. Köhler, „Vaart en Duin”, Overveen. Porto's worden gaarne vergoed. Helpt onze jonge afdeling.
Dr. POSTHUMES MEIJES, Voorzitter.

BOEKENAANBIEDING: — **Junghuhn:** Java, zijne gedaante, zijn plantentooi en inwendige bouw, 4 deelen. (Zeldzame aanbieding!)

Hageman, Geschied., aardrijksk., fabelleer, enz. van Java, 2 deelen 1852.

Carus Sterne, Worden en vergaan, vert. door Hartogh Heys van Zouteveen. Met atlas. 1877. Aanvragen a. h. *Mycol Museum te Weesp*. Dr. C. v. OVEREEM.

Voor den Duitschen Ornitholoog. Ontvangen van J. D. te U. / 1.—; J. B. te D. / 2.—; G. B. te G. / 2.50; W. v. H. te B. / 4.—; A. R. te R. / 5.—; A. A. H. S. te R. / 5.— Totaal / 19.50, waarvoor 2 pakketten zijn toegezonden aan den noodlijdenden geleerde. Meerdere postwises zullen nog zeer welkom zijn aan het adres van den heer J. F. M. van Malssen, Obrechtstraat 518, Den Haag, waar ook aanbiedingen worden ingewacht op Dresser's Birds of Europe.

GEVRAAGD:

Opgave van boeken over geneeskrachtige kruiden, zoo mogelijk met vermelding van uitgever en prijs. R. C. SCHALKENS, Marnixkade 29^u, Amsterdam.

AANGEBODEN:

Jaargang 23 van „De Levende Natuur”, in goeden staat, voor / 2.50, porto voor koper. Ook in ruil tegen nette, geheel gevulde Verkade's Album (liefst Naardermeer). Indien men na 8 dagen geen bericht heeft, heeft verkoop of ruil reeds plaats gehad.
Nijkerk (Vel.). M. M. v. ESVELD.